

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 22.

**SZLOVÁK
NÉPISMERET**

**KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Zostavte slohovú prácu o projekte, ktorý ste si vybrali a zúčastnili ste sa na jeho na plánovaní, realizovaní a predstavení (prezentácii).

Pri písaní slohovej práce berte do ohľadu nižšie uvedené hľadiská. Dbajte o to, aby Váš text bol súvislý, logický a koherentný!

Príprava projektu:

1. Odôvodnite svoj výber témy! Vymenujte osobné a odborné dôvody.

Maturant opíše, čo ho priviedlo k voľbe tejto témy. Medzi dôvodmi môžu byť osobné motívy (rodinná tradícia, udalosť viažuca sa na jedného z rodinných príslušníkov atď.) a profesionálne príčiny (téma ešte nie je rozpracovaná, alebo v prostredí, ktoré pozná, daný zvyk je celkom iný, ako ho z odbornej literatúry spoznal atď.).

2. Ako ste sa chystali na realizáciu projektu? Aké postupy ste plánovali?

Maturant opíše, ako si predstavil spracovanie témy, aké logické postupy si naplánoval v práci, aké organizačné úlohy musel zvládnuť pri výbere témy (prípadne spolu s ostatnými členmi skupiny) – hľadanie odbornej literatúry, resp. prameňov, štúdium literatúry, nadviazanie kontaktov s informátormi, dohodnutie termínov, zadováženie potrebnej techniky, zostavenie dotazníka, výskum, systematizácia získaného materiálu, výber elementov dôležitých z hľadiska projektu, písanie práce, plán predstavenia projektu a samotná jeho prezentácia.

3. Naznačte tie konkrétne pramene, ktoré ste pri obsahovej príprave projektu použili! Podrobne sa zaoberajte obsahmi, resp. faktami, ktoré ste na vypracovanie témy použili z odbornej literatúry.

Maturant uvedie použitú odbornú literatúru (tituly a autorov) a vymenuje, ktoré informácie použil pri spracovaní témy.

4. Naznačte tie vytýčené ciele, prípadne hypotézy, ktoré ste počas realizácie projektu chceli dosiahnuť, resp. ktoré ste chceli dokázať.

Medzi zámermi môže byť uvedené všeličo, napr. oboznámenie sa so zvykom, stretnutie s ľuďmi staršej generácie, vynájsť niečo nové, s témou oboznámiť iných atď. Maturant môže nastoliť aj hypotézy, napr. môže poprieť alebo obmedziť niektoré tvrdenie zo známej literatúry na základe vlastných skúseností.

Realizácia projektu:

5. Kde a ako (akým spôsobom) ste zbierali materiál k svojej téme? Odôvodnite, prečo ste si vybrali práve túto tému! Zmieňte sa o vzťahu k svojim informátorom, resp. o tom, odkiaľ a akú pomoc ste dostali k svojej práci.

Maturant opíše, že konal výskum na dedine, prípadne v archíve alebo v knižnici, metódou môže byť interview, dotazník, štúdium starých dokumentov atď.. Môže písať o tom, aký mal vzťah k informátorom, ako prijali jeho i samotnú tému, či boli otvorení, alebo sa uzavreli, či sa tešili jeho záujmu alebo mu nerozumeli. Môže sa zmieniť aj o tom, od koho dostal pomoc: od rodiny, od iných informátorov, od svojich učiteľov, od pracovníkov archívu atď.

6. Podrobne zhrňte zozbierané a spracované skutočnosti. Porovnajte ich s faktami získanými z odbornej literatúry.

Má sa zmieniť o nasledujúcom:

- a. Akú úlohu zohrala, resp. v prítomnosti zohráva vybraná téma v živote slovenskej menšiny?
- b. K akému okruhu zvykov sa môže viazať (k rodinným udalostiam, ku kalendárnym obyčajom, k poverám, k histórii, atď.)?
- c. Opíšte a vysvetlite „jav“, resp. vysvetlite ho na základe svojej mienky a z hľadiska odbornej literatúry.

Tento bod práce má byť najviac rozvedený. Maturant má zosumarizovať všetky fakty, ktoré z hľadiska svojej témy pokladá za dôležité. Tému má viesť umiestniť do života slovenskej menšiny, má poukázať na korene, resp. na pôvod javu, prípadne na jeho historické súvislosti. Má sa zmieniť o tom, nakoľko je v súlade alebo v protiklade rozbor témy s tým, čo obsahuje literatúra, ktorú preštudoval a čo je toho príčinou.

7. Vyzdvihnite tie obsahy, ktoré pokladáte za zaujímavé, ktoré znamenajú novum, resp. ktoré vás priam uchvátili.

Maturant má označiť také skutočnosti, ktoré sú mimoriadne dôležité, ktoré upútali jeho fantáziu, prípadne ho emocionálne silne ovplyvnili. Má sa zmieniť aj o tom, nakoľko je moderný, resp. jedinečný jav, ktorý predstavuje.

Predstavenie projektu:

8. Akou metódou ste systematizovali zozbieraný, resp. z odbornej literatúry získaný materiál?

Maturant opíše, či excerpoval na lístky, prípadne zapísal zvukovú nahrávku, robil si výpisky z videonahrávky, potom postrihal film, zozbieraný materiál porovnal s odbornou literatúrou atď.

9. Akú metódu ste volili na predstavenie, resp. zverejnenie materiálu?

Zostavil plagát, prípadne predstavil film alebo zredigoval noviny. Mohol napísať článok do niektorých novín, mohol zadať konkurznú prácu pre Národopisné múzeum, prípadne zdramatizoval získaný zvyk so svojou skupinou atď.

10. Zhodnot'ite obsahovú stránku svojej práce: či ste dosiahli vytýčené ciele, či sa osvedčili vaše hypotézy, či ste dostali k svojej téme podstatné obsahové informácie?

V tomto bode maturant hodnotí svoju prácu, odvolávajúc sa na štvrtú otázku. Jedná sa predovšetkým o obsahové hodnotenie, v ktorom rozvádza, nakoľko sa mu podarilo realizovať svoje ciele, resp. ktoré boli príčiny prípadných nedostatkov.

Értékelési szempontok:

A megoldási útmutatóban adott megoldási javaslatok (a kérdésekre adható válaszok) csak irányadónak tekintendők, minden a javító tanár által elfogadottnak ítélt megoldás jó.

Tartalom: 50 pont

A tartalmi kifejtés minőségének kritériumai:

- a téma megértése, alapos ismerete, a jelölt tájékozottsága a témában **10 pont**
- összefüggések megteremtése **10 pont**
- önálló problémakezelés, fogékonyság a problémák iránt **5 pont**
- az érvelés minősége, az állítások bizonyítása **5 pont**
- lényegkiemelés, rendszerező képesség **10 pont**
- milyen módon építi be tartalmilag a kérdésekre adott válaszokat a fogalmazás egészébe **10 pont**

Formai feltételek: 15 pont

Kritériumok:

- a mondanivaló egysége, a standard kérdések beépítettsége a dolgozat egészébe, szerkezeti arányosság **10pont**
- tagolás **3 pont**
- az adott terjedelem megtartása **2 pont**

Élményszerűség, egyéni állásfoglalás, vélemény megfogalmazása: 15 pont

Kritériumok:

- Az előadásmód élményszerűsége, a jelölt emocionális hozzáállása (érzélhető-e a dolgozatban a jelölt érzelmi kötődése) **5 pont**
- A gyűjtött anyag produktív összefoglalása, nem egyszerű reprodukálása **5 pont**
- Adekvát és személetes példák **3 pont**
- Az eredmény egyéni értékelése **2 pont**

Témaválasztás, újszerű megközelítés: 10 pont

Kritériumok:

- mennyire újszerű a téma **3 pont**
- tudott-e a dolgozat a szokványostól eltérő megközelítéssel szolgálni **5 pont**
- mennyire újszerű a projekt eredményének prezentálása **2 pont**

Nyelvi megformáltság: 10 pont

Kritériumok:

- Gördülékeny, szabatos, a feladatnak megfelelő stílus **2 pont**
- Adekvát és változatos szóhasználat **3 pont**
- Nyelvtani pontosság **5 pont**